

**GOVERNMENT DIPLOMA IN CO-OPERATION AND
ACCOUNTANCY AND CERTIFICATE IN
CO-OPERATIVE HOUSING MANAGEMENT**

Friday, 23rd May 2025

(Time : 2.00 P.M. to 5.00 P.M.)

(Maximum Marks - 100)

ACCOUNTS - PAPER-II

(Version - English and Marathi)

- N. B. :-** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate full marks.
(3) English version will be considered as authentic.

Marks

1. From the following Trial Balance of Arnav Co-op. Society as on 31st March 2024, prepare Trading A/c., P & L A/c and Balance-Sheet as on that date with adjustments. **30**

Trial Balance as on 31st March 2024

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Opening Stock	20,000	
Purchase and Sales	75,000	1,25,000
Sundry Debtors	28,000	
Plant and Machinery	10,000	
Land and Building	29,800	
Returns Inwards	3,500	
Capital		55,000
Creditors		4,000
Returns Outwards		2,500
Bills Payable		10,101
Reserve for Doubtful Debts		400
Bills Receivables	3,500	
Wages	8,500	
Salary	2,700	
Office Expenses	2,446	
Insurance	1,300	
Rent	1,800	
Travelling Expenses	1,400	
Cash at Bank	6,655	
Advertisement	2,400	
Total	1,97,001	1,97,001

- Adjustments :-**
- (1) Closing Stock Rs. 26,500.
 - (2) Depreciation 10% on Plant & Machinery.
 - (3) Prepaid Insurance Rs. 300.
 - (4) Reserve for Doubtful Debts 5% on Sundry Debtors.
 - (5) Travelling Expenses includes personal travelling of Rs. 400.

2. Write short notes on the following (any four)

- (1) Income and Expenditure A/c.
- (2) Types of Errors.
- (3) Valuation of Fixed Assets.
- (4) Computerised Accounting
- (5) Reserve Fund.
- (6) A. S.- 13 Investment Account.

3. (A) Write up computers A/c. from the following for 3 years a company purchased two computers for Rs. 70,000 on 1st April 2000. They decided to depreciate at 10% p.a. under Fixed Installment Method. On 1st October 2002 one computer having original cost Rs. 35,000 was sold for Rs. 25,000 and on the same date a new computer was purchased for Rs. 30,000. Year end is 31st March every year.

10

(B) Prepare a Cash-Book from the following.

10

Date 1st January 2024 started business with cash Rs. 25,000.

Date 2nd January 2024 purchased goods Rs. 20,000 at 10% Trade Discount.

Date 5th January 2024 obtained Bank Loan Rs. 15,000 and Invested in the business.

Date 10th January 2024 withdrawn for personal use Rs. 5,000.

Date 12th January 2024 Sale of Goods Rs. 15,000.

Date 20th January 2024 Paid Shop Rent Rs. 3,000.

Date 28th January 2024 Paid Salary Rs. 4,000.

Date 31st January 2024 Received Interest from Bank Rs. 1,100.

4. (A) Prepare a Bank Reconciliation Statement as on 31st December 2024.

- (1) Bank Balance as per Cash-Book Rs. 5,000.
- (2) Cheque deposited in bank but not cleared Rs. 2,000.
- (3) Cheques issued but not presented for payment Rs. 1,500.
- (4) Bank Charges Rs. 30 not recorded in Cash-Book.
- (5) Rs. 800 were direct deposit, not entered in Cash-Book.

(B) Prepare a Bill of exchange from the following.

- (1) Drawer - Ajit Patil, Lohgaon, Pune.
- (2) Drawee - Sujit Kale, Latur.
- (3) Amount - Rs. 5,000.
- (4) Payee - Rahul Shinde, Nashik.
- (5) Period - Two months.
- (6) Date of Bill - 23rd February 2024.
- (7) Date of Acceptance - 27th February 2024.

5. (A) State the following statements are true or false with reason.

- (1) Debenture holders are the owner of the company.
- (2) Drawer is the person who accepts the bill
- (3) Balance-sheet is an account.
- (4) Preparation of cost statements is compulsory by law.
- (5) Under Reducing Balance Method, the depreciation remains fixed every year.

(B) Match the pairs.

5

Group 'X'

- (i) Trade Discount
- (ii) Ashok Account
- (iii) Father of Computer
- (iv) Interest Account
- (v) Discount Received

Group 'Y'

- (a) Charles Babbage
- (b) Recorded in the books of Account
- (c) Nominal Account
- (d) Shown on credit side of P & L A/c.
- (e) Hollerich
- (f) Does not recorded in the books of A/c.
- (g) Personal Account

मराठी रूपांतर

जमा-खर्च

पेपर-२

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 (२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 (३) इंग्रजी माध्यम प्रश्नपत्रिका अधिकृत मानली जाईल.

१. अर्णव सहकारी संस्थेचे खाली दिलेल्या दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजीच्या तेरीज पत्रकावरून व तरतुदीनुसार संस्थेचे व्यापार खाते, नफा-तोटा खाते व ताळेबंद पत्रक तयार करा.

गुण
३०

तेरीज पत्रक, दिनांक ३१ मार्च २०२४

तपशील	नावे रुपये	जमा रुपये
आरंभीचा शिल्लक माल	२०,०००	-
खरेदी व विक्री	७५,०००	१,२५,०००
येणेकरी	२८,०००	-
यंत्रसामग्री	१०,०००	-
इमारत	२९,८००	-
विक्री परत	३,५००	-
भांडवल	-	५५,०००
देणेकरी	-	४,०००
खरेदी परत	-	२,५००
देणे हुंडी (B. P.)	-	१०,१०१
संशयित बुडित कर्ज निधी	-	४००
येणे हुंडी (B. R.)	३,५००	-
मजुरी	८,५००	-
वेतन	२,७००	-
कार्यालय खर्च	२,४४६	-
विमा	१,३००	-
भाडे	१,८००	-
प्रवास खर्च	१,४००	-
बँक शिल्लक	६,६५५	-
जाहिरात	२,४००	-
एकूण	१,९७,००१	१,९७,००१

तरतुदी :

(Adjustments)

- (१) अखेर माल साठा रुपये २६,५००
 (२) यंत्रसामग्रीवरील १०% घसारा
 (३) संशयित बुडित कर्ज निधी तरतूद येणेकरी रकमेच्या ५%
 (४) आगाऊ विमा रुपये ३००
 (५) प्रवास खर्चात व्यक्तिगत (खाजगी) प्रवास खर्च रुपये ४०० समावेश.

२. टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

- (अ) उत्पन्न व खर्च खाते
- (ब) चुकांचे प्रकार
- (क) स्थिर मालमत्ता मूल्यांकन
- (ड) संगणकीय जमा-खर्च
- (इ) राखीव निधी

(फ) गुंतवणूक लेखाकर्म, ए. एस.-१३

३. (अ) खालील माहितीवरून संगणक खाते तयार करा. (तीन वर्षासाठी)

दिनांक १ एप्रिल २००० रोजी कंपनीने दोन संगणक रुपये ७०,००० किमतीस खरेदी केले. कंपनी दरवर्षी स्थिर घसारा पद्धतीने घसारा आकारते. घसारा दर १०% आहे. दिनांक १ ऑक्टोबर २००२ रोजी कंपनीने रुपये ३५,००० मूळ किंमत असलेला संगणक रुपये २५,००० ला विकला व त्याच दिवशी नवीन संगणक रुपये ३०,००० ला खरेदी केला. कंपनीची आर्थिक वर्षाखेर ३१ मार्च आहे.

(ब) खालील माहितीवरून साधे रोकड पुस्तक तयार करा.

दिनांक १ जानेवारी २०२४ - रुपये २५,००० व्यवसायात भांडवल आणले.

दिनांक २ जानेवारी २०२४ - रोखीने माल खरेदी रुपये २०,०००, त्यावर १०% व्यापारी सूट मिळाली.

दिनांक ५ जानेवारी २०२४ - बँक कर्ज रुपये १५,००० मिळाले ते व्यवसायात गुंतविले.

दिनांक १० जानेवारी २०२४ - व्यवसायातून रुपये ५,००० खाजगी खर्चास घेतले.

दिनांक १२ जानेवारी २०२४ - रोखीने माल विकला रुपये १५,०००.

दिनांक २० जानेवारी २०२४ - दुकान भाडे दिले रुपये ३,०००.

दिनांक २८ जानेवारी २०२४ - पगार दिला रुपये ४,०००.

दिनांक ३१ जानेवारी २०२४ - बँकेकडून व्याज मिळाले रुपये १,१००.

४. (अ) खालील माहितीवरून ३१ डिसेंबर २०२४ चे बँक मेळ पत्रक तयार करा.

(१) कॅश-बुकप्रमाणे शिल्लक रुपये ५,०००.

(२) बँकेत चेक जमा केला, पण जमा झाला नाही रुपये २,०००

(३) इतरांना चेक दिला, पण बँकेस सादर झाला नाही रुपये १,५००

(४) बँक चार्जेस नोंद फक्त पास-बुकमध्येच रुपये ३०.

(५) ग्राहकाने आपल्या बँक खात्यात परस्पर रक्कम भरली रुपये ८००.

४. (ब) खालील माहितीवरून हुंडी नमुना तयार करा.

- (१) हुंडी काढणारा - श्री. अजित पाटील, लोहगाव, पुणे.
- (२) हुंडी मान्य करणारा - श्री. सुजीत काळे, लातूर.
- (३) पैसे स्वीकारणारा - श्री. राहुल शिंदे, नाशिक.
- (४) हुंडी कालावधी - २ महिने.
- (५) रक्कम - रुपये ५,०००.
- (६) हुंडी दिनांक - २३ फेब्रुवारी २०२४.
- (७) हुंडी मान्यता - दिनांक २७ फेब्रुवारी २०२४.

५. (अ) खालील विधाने चूक किंवा बरोबर ते सकारण लिहा.

- (१) कर्जरोखेधारक हे कंपनीचे मालक असतात.
- (२) हुंडी काढणारा म्हणजे हुंडी स्वीकारणारा होय.
- (३) तालेबंद हे खाते आहे.
- (४) परिव्यय पत्रक (Cost-sheet) तयार करणे कायद्याने बंधनकारक आहे.
- (५) न्हासमान आधिक्य घसारा पद्धतीत दरवर्षी घसारा कायम स्थिर राहतो.

(ब) योग्य जोड्या लावा.

'X' गट

- (i) व्यापारी सूट
- (ii) श्री. अशोक खाते
- (iii) संगणक पिता
- (iv) व्याज खाते
- (v) सूट मिळाली

'Y' गट

- (अ) चार्ल्स बॅबेज
- (ब) जमा-खर्च पुस्तकात नोंद केली जाते
- (क) नामधारी खाते
- (ड) नफा-तोटा खात्याच्या जमा बाजूस दर्शवितात
- (इ) होलेरिच
- (फ) जमा-खर्च पुस्तकात नोंद केली जात नाही
- (ग) व्यक्तिगत खाते